

Dřín jarní

Cornus mas L.

Stupeň ohrožení: C2

syn.: dřín obecný, svída dřín

POPIS

Statný keř, někdy stromek s hustou korunou, typický šupinovitě odlupčivou kůrou. Je to zvolna rostoucí, dlouhověká dřevina – dožívá i 250 let, dorůstá do 8 m výšky a průměru do 0,5 m. Dřín má výbornou výmladkovou schopnost. Listy jsou vstřícně postavené, celokrajné, krátce řapíkaté, vejčité až eliptické, špičaté, 4-10 cm dlouhé, na rubu s roztroušenými dvouramennými přitisklými chlupy, zvláště v paždí žilek, jichž jsou 3-4 páry. Listy se na podzim barví do červena. Dřín kvete nápadně časně před rašením listů. Květní pupeny má kulovité na krátkých brachyblastech. Květy jsou uspořádány v kulovitých okolících, žluté, rozkvétají před rašením listů. Plody jsou soudečkovité, červeně zbarvené peckovice, 1-3 cm dlouhé, s válcovitou dvou semennou peckou, dozrávající v září.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Je to světlomilná dřevina, snášející jen slabý zástín řídkého porostu. Roste na stanovištích ve vegetační době silně vysychavých. Dává přednost živným horninám a najdeme jej zejména na vápencích, na půdách s příznivou vrstvou humusu. Je mrazuvzdorný. Snáší kouřové plyny a vydrží v městském prostředí.

Je to dřevina obvykle teplých poloh, proto se v ČR nachází zejména na jižních a jz. nebo jv. expozicích (53 %) a v rozpětí nadmořských výšek 100-500 m, dle záznamů do 700 m n. m., většina lokalit leží v 1.-3. lesním vegetačním stupni. Pouze 1 záznam je ze společenstev 5. LVS. Výskyt taxonu byl zaznamenán téměř ve všech trofických řadách, převažuje na živných stanovištích, nevyhýbá se však ani kyselé řadě či extrémním podmínkám. V ČR se vyskytuje poměrně častěji, jeho výskyt byl zaznamenán v 17 svazech 11 tříd fytocenologického systému, přičemž asi 90 % záznamů pochází ze třídy *Querco-Fagetea*, ze svazu *Quercion pubescenti-petraeae* (nejvíce záznamů – 398, cca 50 %) a *Carpinion* (30 %).

ROZŠÍŘENÍ

Druh je rozšířen ve střední a jižní Evropě, v Malé Asii a v kavkazské oblasti. U nás roste roztroušeně jen v nížinách a pahorkatinách v nejteplejších oblastech jako součást lesostepních keřových společenstev a jako podrost v teplomilných dřínových doubravách s dubem pýřitým a s mnoha dalšími i vzácnějšími dřevinami, například s jeřábem břechem.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Úbytek vhodných stanovišť, zejména teplomilných doubrav a habřin. Často poškozován lidmi, ještě častěji zvěří. Dřín je v seznamu zákonem chráněných rostlin – ohrožený druh.

SEZNAM LITERATURY

DOMIN K. 1928. *The plant associations of the valley of Radotín*. Preslia, Praha, 7: 3-68.

GRULICH V., 2012. *Red List of vascular plants of the Czech Republic, 3rd edition*. Preslia 84: 631–645.

HOFFMANN A., 2000. *Vegetace a flóra Velké hory v NPR Karlštejn*. [Dipl. pr.; depon. in: PŘF UK, Praha.].

HOLUB J., 1997. *Cornaceae*. In: Květena České republiky, vol. 5, SLAVÍK B. (eds.), Academia, Praha

HOLUB J., 2000. *Černá listina vymizelých taxonů květeny České republiky a Slovenské republiky*. Preslia 72: 167-186.

HOLUB J., PROCHÁZKA F., 2000. *Red list of vascular plants of the Czech Republic - 2000*. Preslia 72: 187-230.

HORÁK J., 1969. *Wald typen gruppen der Pavlovské kopce (Pollauer Berge)*. Přírod. Pr. Úst. Čs. Akad. Věd Brno, Praha, 3: 1-39

CHYTRÝ M., HORÁK J., 1997. *Plant communities of the thermophilous oak forests in Moravia*. Preslia 68: 193-240.

KLIKA J., 1936. Studien über diexerotherme Vegetation Mitteleuropas IV. – Erläuterung zur vegetations kundlichen Karte des Lovoš (Lobosch). Beih. Bot. Cbl., Jena, 54 B: 489-514.

KUBÍKOVÁ J., KUBÁT K. et KUČERA T., 1997. *Monitoring květeny a vegetace modelového území Velkého a Malého Lovoše v Českém středohoří*. Příroda, Praha, 10: 81-106.

NEUHÄUSL R., NEUHÄUSLOVÁ-NOVOTNÁ Z., 1969. *Floristický materiál ke květeně Moravy II*. Zpr. Čs. Bot. Společ. 4: 29-47.

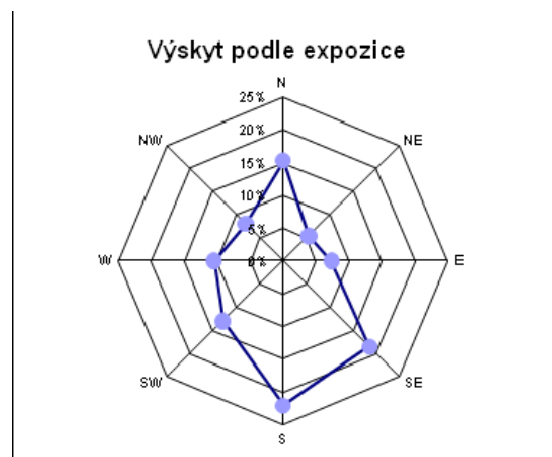
PODPĚRA J., 1928. *Steppe und Wald steppe des Hutberges oberhalb Pouzdřany (Pausram)*. Preslia, Praha, 7: 153-167.

PROCHÁZKA F. (ed.), 2001. *Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000)*. Příroda, Praha, 18: 1-166

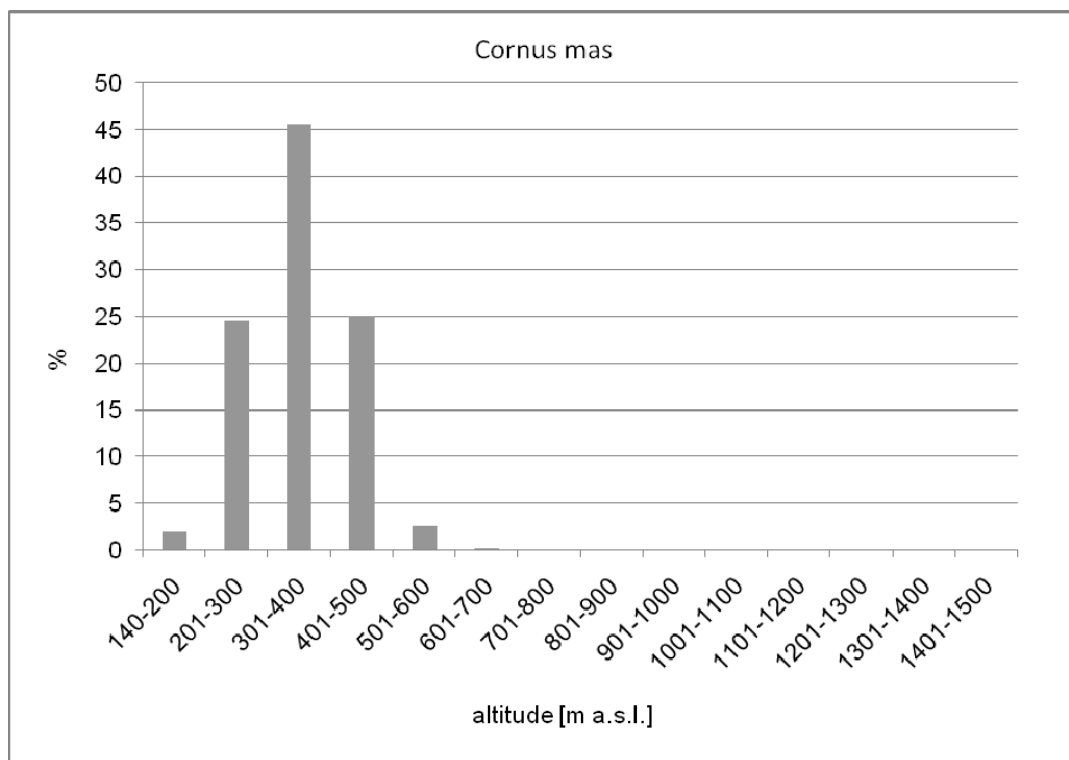
SAMEK V. 1962. *Lesy severovýchodního výběžku brdských hřebenů. (Střední Povltaví, část III.)*. Pr. Výzk. Úst. Lesn., 24: 105-168.

UNAR J., 1979. *Studie o vegetačních a floristických poměrech SPR Sirotčí hrádek*. [Inventariz. průzk.; depon in: AOPK ČR, Praha.].

ÚRADNÍČEK L., MADĚRA P., TICHÁ S., KOBLÍŽEK J., 2010. *Woody plants of the Czech Republic*. Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy, pp. 368.

Výskyt podle nadmořské výšky

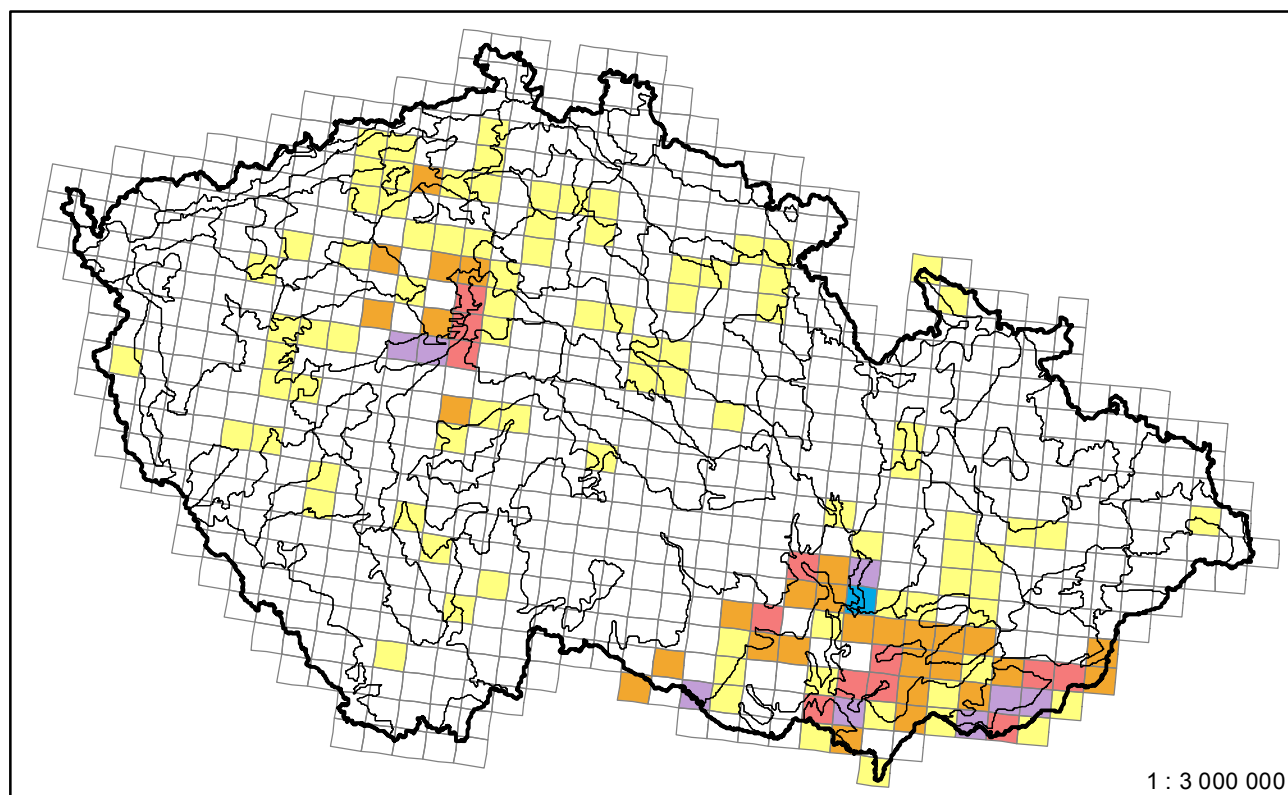

Výskyt podle SLT

[illegible]

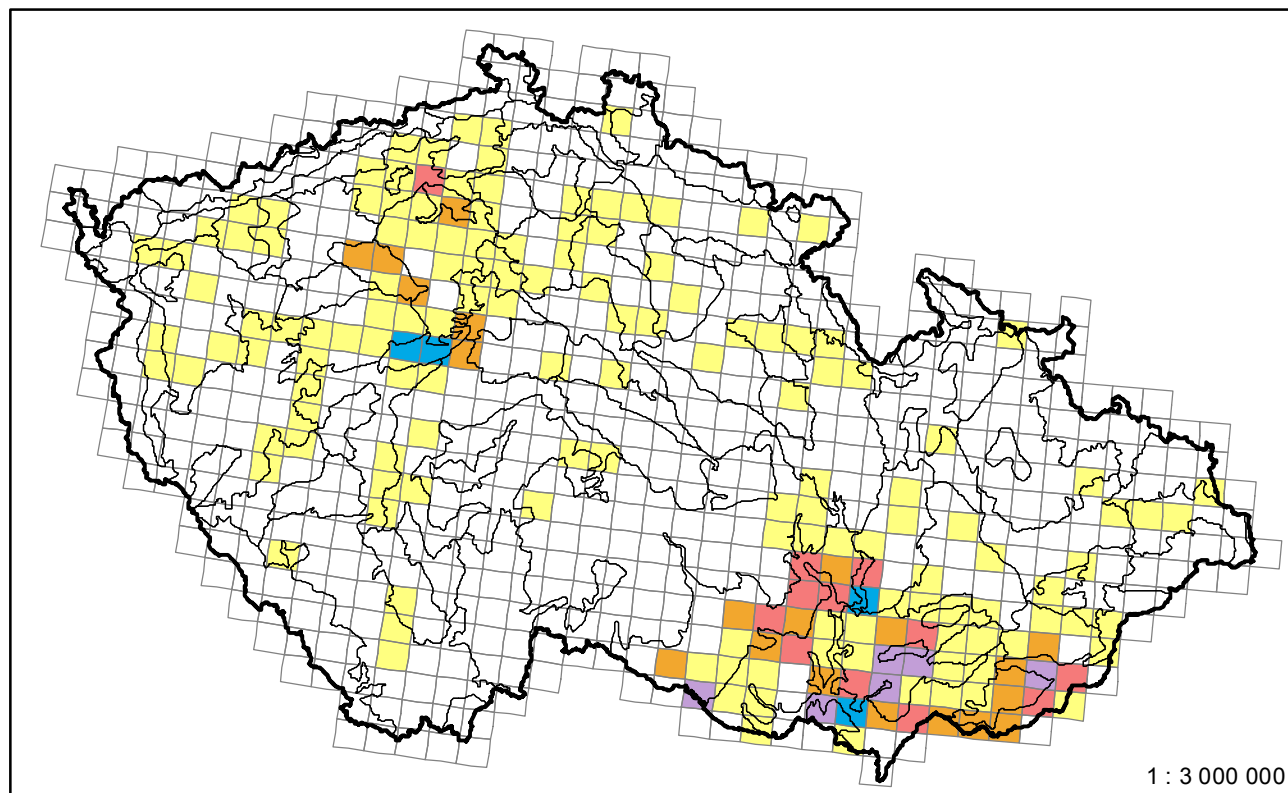

Výskyt do roku 2000

počet lokalit   1 - 3   4 - 9   10 - 25   26 - 50   75

Výskyt po roce 2001

počet lokalit   1 - 9   10 - 27   28 - 47   48 - 78   79 - 149